

Universitätsbibliothek Paderborn

**Illvstrissimi Viri Petri De Marca Archiepiscopi Parisiensis
Dissertationvm De Concordia Sacerdotii Et Imperii, Sev
De Libertatibvs Ecclesiæ Gallicanæ, Libri Octo**

Marca, Pierre de

Parisiis, 1669

V. Occidens jam inde à Constantino habuit sua Concilia nationalia.
Probatur de Africa.

urn:nbn:de:hbz:466:1-15617

tegrum autem episcopatus territorium Græci vocant *parochias* sive *paraciam*, quam vocem Dionyſius Exiguus conservavit in sua Canonum versione. Vnde factum ut ea vox, sive *parochia* vitio librariorū, persæpe in canonibus Latinis significet territorium episcopatus; deinde verò prorsus versa est ad significandum id quod nos hodie parochiam vocamus.

III. Lex illa Codicis Theodosiani mirè accepta fuit personis ecclesiasticis; qui existimaretur necessarium in primis esse ut novus canon conderetur, quo institutio hæc singillatim explicaretur. Quamobrem Ecclesiæ corpus in Diœceses distributum est canone secundo Concilij Constantinopolitanæ, quod anno CCCCLXXXI. celebratum est. Hic enim canon supremam integrâ uniuscujusque Diœceseos synodo auctoritatem tribuit regendi & administrandi omnia negotia ecclesiastica provinciarum quæ continebantur in ea Diœcesi, sub gubernatione tamen Primatis sive Exarchi Diœceseos; quemadmodum accuratè explicui in dissertatione de judicis canoniciis Episcoporum, & aliquatenus attigi in capite primo hujus libri.

IV. Sed duo in primis heic observanda sunt quæ nusquam hæc tenus explicavi. Primum enim observandum est canonom illum antecedere institutionem patriarchalis Diœceseos Constantinopolitanæ, quæ septuaginta tantum post annis facta est in Concilio Chalcedonensi. Itaque toto illo septuaginta annorum intervallo tres Diœcesanæ synodi in Oriente erant Occumenici Concilij decreto approbatæ, Thracica scilicet, Pontica, & Asia, quæ nulli Patriarchæ parebant; adeoque non erant synodi patriarchales, sed Diœcesanæ tantum, aut regionales. Nam quoad duas alias Diœceses Imperij orientalis, Ægyptum videlicet, & Orientem propriè dictum, suis illæ Patriarchis suberant, Oriens nimurum Antiocheno, & Ægyptus Alexandrino. Ex observatione ista, cuius integras probationes afferam in dissertatione de patriarchatu Constantinopolitano, pendet alterum caput nostrarum observationum, nempe, canone secundi Concilij de Diœcesibus tantum Imperij orientalis agi, nulla prorsus mentione facta Diœceseon Occidentis: quia cum synodus illa ex solius Orientis Episcopis constaret, noluit condere canones pro gubernatione Ecclesiarum occidentalium. Hinc factum ut Concilia illa Diœcesana non adeo illustria sint in Occidente, eaque deprehendere res sit non minimi laboris. Atque id eò magis observare convenient,

quod eorum institutio non adeo valuit ac in Oriente, ubi unaquæque Diœcesis suum Primatem habebat, sive Exarchum reliquo. rum Metropolitanorum, qui post editum illum canonem eos propria auctoritate evocare poterat absque speciali permissione Imperatoris, eodem jure quo Patriarchæ convocare poterant Synodos patriarchales.

V. Et in Occidente quidem, jam à Constantino, deprehenduntur Synodi Diœceseon, sive Concilia regionalia. Sed antiqua eorum forma non adeo nota est ac orientalium; si Synodos Africanas excipias, Episcopus enim Carthaginis jure suo convocare poterat cœtum Concilij generalis totius Africæ, quò particulares provinciarum synodi à Primatibus suis congregata legatos mittebant. quod ea de causa *Concilium universale* dicebatur, ut patet ex capite xix. & xx. canonum Africanorum. Interdum vero Episcopi, præter legatos provinciarum, maiorem Episcoporum partem ad synodum evocabant, prout cauæ gravitas postulabat; ut videre est in epistola Concilij Carthaginensis ad Bonifacium Papam, quæ nomine Episcoporum Africanorum inscripta est: *qui presentes adfuiimus numero CCXVII. ex omni Concilio Africae.*

VI. Ceteræ Occidentis Diœceses eodem modo congregabantur. Sanè ex epistola Damasi ad Synodum Illyricianam, & ex ea quam Synodus Illyriciana scripsit ad Synodum Asiam, quæ extat apud Theodorenum, colligitur Episcopos hujus Diœceseos Illyricane constituisse suam synodum. Praeterea in Concilio Ephesino Africa & Ilyricum distinguntur à Synodo occidentali urbis Romæ. Hispanicas autem provincias ad Concilia nationalia convenire solitas probabant Aæta Concilij primi Toletani, quod anno quadringentesimo celebratum est. Diœcesis Italica, quæ septem provincias complebatur, auctoritati suberat Episcopi Mediolanensis. Diœcesis vero Vrbicaria, quæ ex decem provinciis constabat, ad ordinariam synodum patriarchalem Summi Pontificis pertinebat; ad quam etiam, seculo quinto, pertinebat universa Italia.

CAPVT XVII.

Synopsis.

I. *Agendum nunc de synodis Gallicanis.*

II. *Stante Imperio, Episcopi Galliarum unum synodi corpus coniuebant. Probatur ex Concilio Agripinensi, Arlætensi, & aliis.*

III. *Synodus Galliarum, corpus erat separatum à Romana synodo. Viriusque dignitas per visa est Episcopis Illyrici.*